

"Ny i Folkebåd"

D. 22. juli 2017 havde gode venner, fætter og frue, inviteret på en sejltur i deres H-båd. Min ægtefælle Lisbeth havde året inden ønsket sig oplevelsesgaver ifm. hendes 60 års fødselsdag, og sejlturen med afhentning og efterflg. spisning i restauranten på havnen i Brejning, var gaven.

Undervejs på sejlturen havde fætter og frue indlagt lidt forskelligt, dvs. medbragt eftermiddags-kaffe i en nærliggende havn, og pludselig en redningsaktion, dvs. en ægte redningsaktion.

På afstand opdagede vi en kærtret Wayfarer-jolle, og 3 personer der befandt sig i vandet omkring båden, i gentagne forsøg på at få båden på ret køl. Efter mange forgæves forsøg, gik vi til undsætning i H-båden. De 3 personer var et ægtepar med deres voksne datter, og mor og datter var trods årstiden så kolde at de tog imod vores tilbud om at komme ombord i H-båden.

Jeg bemærkede at ingen af de 2 var i stand til selv at hive sig op i den forholdsvis lave H-båd, og vi måtte hive dem op i "krave og røv". Senere måtte også den sidste person hives ombord, og da vi ikke havde motor ombord, måtte vi efterlade den kærtrede jolle, der nu lå med bunden i vejret, og de 3 forkomne personer blev bragt til nærmeste havn.

Episoden var betragtet fra land, og en motorbåd kom os i møde. De måtte efterflg. trække jollen på lavt vand, da den ikke kunne genrejses. Vi breekede 114 politiet om episoden, at den var under kontrol, og ingen tilskadekommande. Resten af dagen forløb sejlturen planmæssigt, og uden flere store overraskelser.

Den følgende dag havde vi vores yngste søn på besøg, og da han hører om vores sejltur siger han *"det kunne I jo også begynde på, når I bliver gamle"*? Lisbeth og jeg kigger på hinanden, og siger så lidt i munden på hinanden, *"jamen, det behøver vi vel egentligt ikke vente på"*? *det skal ikke være med spiler, vi skal selv kunne håndtere den, så ikke for stor det skal være en original, gerne klassisk båd jeg (man(d)) vil ikke vedligeholde toiletter, lorte-tanke, vandtanke, haner, skrog-gennemføringer, slanger, ledninger med dårlig forbindelse for meget træ, ja snakken tog hurtigt en drejning, og egentligt var vi allerede i gang.*

Fra 1972 til 1982 sejlede vi Drabant'er, og jeg husker bla. en af vores ferier, hvor vi på Anholt mødte en lille flok Folkebåde, hvor morskaben og

hyggen tydeligt var i højsædet. En ungkarl i en af bådene kom hver dag tilbage fra stranden og fortalte begejstret, at han havde været ude og bade sammen med en nøgen kvinde, hvilket naturligt var til en del opmærksomhed. Senere fandt vi ud af "tricket". Øst for havnen bades der nøgen på Anholt, hvilket denne ungkarl selvfølgelig havde bemærket, og når disse solbadende kvinder gik i vandet for at svale sig, sprang vores ungkarl op, og fo' r ud i vandet samtidigt. Det skal siges, at han gjorde det på behørig afstand, pli havde han trods alt.

Det sociale sammenhold vi dengang bemærkede med disse Folkebåde, gjorde indtryk, og nu vi igen (næsten) havde besluttet os for at blive sejlere, lå det lige til højrebenet, "det skal da være en Folkebåd !"

Allerede samme dag blev nettet scannet for Folkebåde til salg, og Folkebådsklubbens hjemmeside blev nærlæst. Et par Folkebåde blev udset til nærmere undersøgelse, og jeg begyndte samtidigt at ringe lidt rundt. Bla. min baggrund som bygningshåndværker, og det at jeg har været beskæftiget dels som bådebygger, og dels som værkfører i samme branche, giver mig en god baggrundsviden, og gør også at jeg kender flere der "ved noget". Jeg kontaktede et par tidligere kolleger, bla. "lange", Holger Hansen, og fik også kontakt med bl.a Flemming Palm, ALPI, og i løbet af få dage begyndte min nysgerrighed at bære frugt, dvs. fik tilbagemeldinger i form af sms'er og opringninger. Flemming Palm mente vi bla. burde kigge på en af Kerteminde-bådene, og da der var Guldpokalsejladser kort efter, besluttede vi at tage til Kerteminde søndag d. 6. august, samtidigt med disse sejladser.

De spørgsmål jeg havde stillet Tommy, Holger, Flemming mfl. og de svar jeg fik afstedkom ofte flere spørgsmål, men efterhånden fik jeg stykket et fint billede sammen af det vi skulle forholde os til ifm. at vurdere Folkebåde, og også et ret klart billede af det, vi anså for vigtigt ifm. et køb. Også Folkebådsklubbens hjemmeside gav gode svar på forbedringer og evt. reparationer.

1. Revner i udvendig gelcoat hvor køjebunde i forskib er støbt ?
2. Buler gelcoaten udvendig hvor røstjernsforstærkninger er støbt indvendigt ?
3. Er kølbolte rustfrie ?
4. Er der løftekroge i kølboltene ?
5. Alumast eller træ ?
6. Træ eller komposit-ror ?
7. Kistebænke i glasfiber eller træ?
8. Revner i overgang mellem rufsider og dæk, både forrest ved kahyt, og bag cocpitkarm ?

9. Hynder, hvilken stand ?

10. Hvordan er "lugten" om læ, indelukket eller frisk ?

11. Forluge ?

12. Generel stand ?

Og sikkert meget mere....

**Alt kan udbedres og repareres i fald man ikke kan leve med den tilstand en given båd har, men vi blev hurtigt enige om at købe en Folkebåd vi kunne benytte straks, og ikke en båd i en stand hvor den måtte stå på land den første sæson, pga. diverse udbedringer og reparationer. Med vores "fremskredne alder" vurderede vi at tid var vigtigere end pris, og vi ville nyde at sejle i en båd, som fungerede og tog sig fornuftig ud !
Et forhold stod helt klart, det skulle være en glasfiberbåd !**

Som nævnt tog vi til Kerteminde ifm. Guldpokalsejladserne d. 6. august, dels for at se de mange Folkebåde og mærke stemningen, og dels for at se den båd Flemming havde nævnt.

Vi fandt ret hurtigt en Folkebåd til salg. Et værft på havnen havde den stående på land, og da der var åbent til værkstedet, gik vi indenfor for at spørge lidt til "skivet" og evt. låne en stige. Erik, hed den person vi først mødte i værkstedet, og han kunne fortælle en hel del om båden, historikken og ejerforholdene. Da vi havde besigtiget båden og afleveret den lånte stige, meddelte vi Erik, at "den tager vi", og ca. 1 time efter fjernede vi "Til-salg-skiltet" fra båden.

Båden havde alt det vi prioriterede :

- 1. Ingen revner, hverken i skrog eller på dæk / rufsider**
- 2. Ingen buler ved røstjern**
- 3. Rustfrie kølbolte med løftkroge**
- 4. Alumast, (hvilken vi ikke besigtigede, ej heller sejl)**
- 5. Nyt profilror**
- 6. Glasfiberkistebænke**
- 7. Nærmest ubrugte hynder**
- 8. Forluge**
- 9. Ny konsolløvgang**
- 10. Ingen dårlig lugt**

Nu havde Lisbeth og jeg allerede aftalt hvordan sommerferien skulle foregå, nemlig i telt i "Cold Hawaii", og den ferie ville vi ikke gå glip af, trods vores nye status som sejlerfolk.

Der er ikke lang tid fra d. 22. juli til d. 6. august, og nu stod en hel række nye spørgsmål og bankede på, spørgsmål vi brugte en stor del af ferien på

at undersøge :

- 1. Forsikring (nærlæse forsikringsbetingelser !)**
- 2. Havneplads, hvor ?**
- 3. Sejler-beklædning, sejler-veste selvoppustelige eller..... ?**
- 4. Påhængsmotor**
- 5. Navigation, papir eller / og elektronisk**
- 6. Vores gamle duelighedbeviser ok ???**
- 7. Lanterner og belysning**
- 8. Badelejder !!, da vi sejlede tidligere, badede vi indimellem fra båden, og dengang havde vi ingen vanskeligheder med at hive os op i båden igen, men med redningsaktionen tidligere nævnt i erindring, og vores alder nu 60+, var det formentlig en anden sag ?**
- 9. Klasseregler for Folkebåde, med alt hvad det indebærer omkring vægt, anker, padel, fokkestage osv.**
- 10. Kapsejlsregler, klassebevis, licens**

D. 21. august, kørte vi til Kerteminde for at overtage Folkebåd DEN1142, præcis 35 år efter vi havde afhændet vores Drabant 24 nr. 150, og 30 dage efter vores sejler-entre i H-båden, tidligere nævnt !

Ud over at jeg har gastet en H-båd og en Ylva nogle få gange, har vi ikke sejlet i de mellemliggende 35 år.

Hjemvendt til vores nye havneplads i Brejning og BBK fik vi lov til, uden licens, at deltage i de sidste aftenkapsejladser, og her fra foråret, med alle formaliteter på plads, deltager vi nu ivrigt i medaljejagten i de ugentlige "lokale verdensmesterskaber" på fjorden, og de efterflg. obligatoriske grillede pølser. Derudover jeg er gået i "lære" hos Peter, Sunshine DEN 974, en af 3 kapsejlende Folkebåde i Vejle, hver tirsdag.

Med vores alder kan vi vel næppe gå under betegnelsen " Ung i Folkebåd", men "Ny i Folkebåd" er vi dog. Desuagtet har vi undervejs til Folkebådsejere mødt meget hjælpsomhed, når vi har kontaktet bla. Folkebådsklubben, dvs. fra Flemming, fra Lars, fra Peter, fra Bent, og sikkert flere.

Nu møder vi ofte folk på havnen i Brejning, der har haft, har sejlet, eller kender tidligere Folkebådsejere, og alle taler positivt om den klassiske båd med de gode sejlegenskaber. En del kapsejlere "frygter" Folkebåden for dens "fine" handicapmål, hvilket vi selvfølgelig ikke kan anerkende. En af vores lokale konkurrenter, en L23, har indrømmet, at deres værste skældsord ombord nu er "Folkebåd".

Selvom båden er i fin stand, har vi alligevel arbejdet en del på praktiske detaljer.

Mht. lanterner og belysning husker jeg fra vores tidligere både, næsten kun irritationsmomenter omkring 12 volts accumulatorer og ladning mv. af samme, men nu fandt jeg ret hurtigt frem til alternativer, dvs. LED-belysning. Mht. lanterner fandt jeg f.eks. nogle Navisafe-lanterner, der benyttede AAA-batterier, og havde forskellige sokkelløsninger, og med disse lanterner var beslutningen truffet, dvs. ingen 12 volts anlæg ombord, ingen 12 volts accumulatorer til opladning, ingen 12 volts accumulatorer der falder sammen i løbet af vinteren. Derudover findes der rigtig mange LED-lamper til alm. batterier, som er meget anvendelige til kabinebelysning

Et cocpittelt var den første større opgave, og da vi ikke fandt noget der lignede det vi havde i tankerne, besluttede vi os for selv at designe et. Det skulle være luftigt, og skulle kunne monteres som var det en bompresenning. Hvis ikke vi lykkedes med det, måtte det blive en prototype, som vi senere kunne få en sejlmager eller kaleche-smed til at fremstille. Vi synes selv, det fungerer efter hensigten.

Man sejler ikke kapsejlds med en påhængsmotor på hækken, så en motor-dok måtte fremstilles til fastgørelse om læ.

Nedgangsdøren som cocpitbord, er ikke en ideel løsning i vores optik, så en ny prototype er nu fremstillet. Ferieturen må vise om den fungerer.

Navigation med papirsøkort ????

I 1985 deltog jeg som gæst på min brors nye Ylva, og vi havde en AP-navigatør med på afprøvning. Et lidt bøvllet apparat mht. betjening, og meget dyrt, dvs. dengang ca. 20.000.- kr

I dag synes en tabletløsning, med et Navionics- program at have overhalet

f.eks. kortplottere mv. Placeret på karmen under skydekappen, kan skydekappen dække i fald solen er på, eller det regner.

Vi har f.eks. benyttet programmet til en lokal kapsejlds, dvs. oprettet ruten med de positioner vi skulle respektere undervejs, og programmet viser os nu både distancer og kurser mellem disse "markere". En meget enkel løsning, til en meget overkommelig pris. Vi har suppleret med papirsøkort.

Med vores tidligere nævnte redningsaktion i erindring, blev det hurtigt et spørgsmål, om hvorvidt vi hver især ville være i stand til at hive os op i båden igen, ifald det blev nødvendigt ?

Vi fandt et træ i haven med en vandretliggende gren, hvor vi hver især forsøgte hæve os op, og det lykkedes for en af os ingen nævnt !

Vi har nu fremstillet en lejder til montering på hhv. spilkop og frølår, det sted på båden, hvor vi bedst mener at kunne hjælpe hinanden op, i fald det skulle blive nødvendigt.

Desværre nægter "gasten", dvs. min kone, at afprøve lejderen, og end ikke forsøg på at håndhæve rang om bord ændrer hendes attitude !

Personligt har jeg det med koldt vand sådan, at jeg gerne sejler på det, undtagelsesvis drikker det, men bade i det aldrig !

Afprøvningen af lejderen må vente til gæsten en dag falder i vandet, men jeg tror den virker.

Et par week-end-ture er det allerede blevet til, bla. en Pinsetur til Æbelø.

En medbragt jolle bragte os i land, hvor kunne grille og "labbe" en smuk aftensolnedgang i os, sammen med et enkelt glas rødvin, eller to.. På Æbelø fandt vi bla. en stor lysning i skoven med ramsløg.

Vi glæder os til den snarlige sommerferie, og vejret bliver meget fint i år

Hvor ferien går hen er ikke fastlagt, men vi slutter i Svendborg, hvor vi deltager i "Svendborg Classic Regatta" d. 9.til 11. august.

Og hvorfor så det lange fravær fra sejlerlivet, når vand under kølen nærmest føles som at komme hjem.

Jah, det handler vist om en mindre flok børn og unge, og det er så en helt anden historie.

Egentligt er det en bedrift, at en nu 76 år gammel konstruktion stadig begejstrer, og jeg tænker at denne begejstring i høj grad må tilskrives, at folkebådsejere undervejs har formået nytænke båden.

Jeg synes en blank træ-Folkebåd er noget af det smukkeste man kan møde, men vi magter ikke, og ønsker ikke forsøge at vedligeholde en træbåd. Uden fremsynede og nysgerrige sejlere, havde Folkebåden ikke haft sin stadig store udbredelse, og så længe det kan fastholdes, at forandringer i materialer ifm. fremstilling af Folkebåde ikke forandrer sejlegenskaber, til ugunst for eksisterende både, og at pengepungen ikke bliver udslagsgivende for samme, vil Folkebåden formentligt fortsat begejstre.

"Ny i Folkebåd"

Lisbeth Katballe og Kurt M. Groth

"Ternen" DEN 1142